

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Мариян Богоев Стоядинов,
Катедра „Библейско и систематическо богословие“,
Православен богословски факултет на Великотърновския университет „Св.
св. Кирил и Методий“
по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Област на висше образование 2. Хуманитарни науки

Професионално направление 2. 4. Религия и теология (библейстика –
библейско богословие)

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Богословски факултет; Катедра „Библеистика“

Процедурата е обявена от СУ „Св. Климент Охридски“ и е обнародвана в ДВ
бр. 7/24.01.2014 г.

Това становище е написано и представено на основание заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ (38-119/12.03.2014 г.), както и на решение на научното жури по процедурата (от 07.04.2014 г.)

Участие в настоящия конкурс е заявил един кандидат – д-р Анна Ангелова Маринова, която от 2004 г. е асистент (а от 2010 г. – главен асистент) по *Библеистика* в Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Към необходимите документи, д-р Маринова е приложила монографията „Прояви на човешката греховност до потопа“ (С, 2014), шестнадесет статии, публикувани в научни периодични издания и сборници, справки за преподавателска и научна дейност, и за цитирания на трудове.

Всички публикации имат пряко отношение към научната област, в които работи д-р Маринова.

В настоящето становище няма да бъдат коментирани материали, публикувани преди датата на защита на докторската дисертация на д-р Маринова, тъй като те се рецензирани, както може да се предполага, в процедурата по придобиване на докторска степен.

Монографията на д-р Маринова „Прояви на човешката греховност до потопа (Библейско-богословско изследване с тълкуване на Бит. 3 гл.; Бит. 4:1-16 и Бит. 6:1-4 и паралели) е изследване с приносен характер както в областта на библеистиката, така и в систематическото богословие, доколкото осигурява необходимата екзегетическа база за богословски анализ и синтез. Съчетанието на умерената текстова критика със светоотеческата типология е едно от безспорните достойнства на този труд. Интерес представлява и проследените връзки между отделни равински мнения и някои западни тълкуватели (с. 97). Авторският превод на тълкуваните и цитирани в монографията текстове от оригиналните езици (библейски еврейски /съотв. арамейски/ и библейски гръцки) е допълнителен принос в анализа на разглежданите текстове.

Настоящата монография подчертава една устойчива последователност в изследователската работа на д-р Маринова, проследима при запознаване с останалите публикации. На лице е коректно вникване в детайли, имащи ключово значение за разбирането на текста не като изолиран паметник на конкретна епоха, а като отглас от Божието откровение. Такива са изследванията „Бог като извор на живот в Свещеното Писание на Стария Завет” и „Поглед върху значението на понятието „слово Божие” в Свещеното Писание на Стария Завет”. От своя страна изследвания като: „Зная, че ти си ме изтъкал в майчината утроба” (Тълкуване на Пс. 139), „Ти не ще ме оставиш в ада. Тълкуване на Псалом 16 (1)” и „Раждането на чудния Младенец Имануел (Тълкуване на Ис. 7:10-16) са свидетелство и за една

антропологична и христорологична перспектива в изследователската работа на д-р Маринова.

Критичните бележки, които могат да бъдат направени, въз основа запознаване с продукцията на д-р Маринова, са следните:

1. Недопустимо е светоотеческите свидетелства да бъдат цитирани не от критични издания на оригиналните езици, а от преводи (предимно от руски). Това се отнася както до монографията, така и до останалите публикации. Съпоставено с пунктуалността, с която д-р Маринова работи върху библейския текст, това е определен минус.

2. Църковната литургична и химнографска традиция стои встрани от изследователския интерес на д-р Маринова, а тя е достатъчно солиден извор в проследяване на църковната рецепция на старозаветния текст. Отбелязването ѝ, в контекста на един по същество екзегетически анализ, би дало допълнителна аргументация при концептуализацията на изследваните текстови фрагменти. Тази традиция заслужава внимание поне на равнището, в което д-р Маринова анализира равнинистичната тълкувателна традиция.

Тези критични бележки са както констатации, въз основа запознаването с трудовете и приносите на д-р Маринова, но и препоръки, в развитието на нейния изследователски талант.

Предвид изложеното дотук, и в съответствие с процедурата по конкурса заявявам, че съм **за** присъждането на академичната длъжност „доцент” на д-р Анна Маринова.

Велико Търново

Доц. д-р Мариян Стоядинов

05.06.2014 г.

.....